

Z HISTORIE TVRZE DIVICE

V době, kdy vzniklo vladyské sídlo na Divicích, byla zdejší krajina zarostlá lesy. Podle nejstarší zprávy o Divicích z roku 1318 byli prvními držiteli vladyského díla vladyskové Oneš, Juřík a Vratislav. Jejich pečeti s erbem s vlnami (pupen o třech koncích), jedno z nejstarších u nás dochovaných šlechtických pečidel, je uloženo ve sbírkách Národního muzea v Praze.

V roce 1346 majitel Léva z Divic kolonizoval okolní krajinu a přestavěl původní vladyské sídlo na tvrzi. Její dominantu tvořila mohutná, čtyřpatrová věž s přílehlým areálem, obehnaným hradbou. Jeho potomci drželi Divice ještě v roce 1481 (Jan starší z Divic, zvaný též Scrofa – Svině). Následně, v roce 1482, získal Divice Zikmund Fremut z Krásného dvora, a podle záznamů je od něho v roce 1512 koupil Jiřík Osterský ze Sulevic. V roce 1513 prodal statek Janovi z Kauče, ten roku 1515 Janu Hrzkovici z Mšena a Jan Hrzek roku 1529 Jiříkovi z Lobkovic. Po Jiříkovi zdědili Divice jeho synové Děpolt a Jindřich. A právě Jindřich stál za významnou přestavbou Divické tvrze. V roce 1560 ji dal přestavět na renesanční zámek. V té době byly stavení areálu i věž omítnuty a vyzdobeny renesančním sgrafitem. Nicméně tato velkorysá rekonstrukce zadlužila Jindřichova nástupce Děpolta mladšího tak že byl nucen postupně prodávat ostatní majetek, aby divický zámek udržel. To se ale nepodařilo a v roce 1596 musel prodat Divice se zámkem Janovi ze Šelmberka. Rok nato, když Jan zemřel, problémy s panstvím pokračovaly. Rozpoutaly se dramatické spory o dědictví mezi Janem Rudolfem a Kryštofem Jaroslavem Trčkou z Lípy na jedné a Janem Zbyňkem Zajícem z Házmburka a Maxmiliánem Lvem z Rožmitálu na straně druhé. Zvítězili Trčkové, ale museli vyplatit druhé straně 4500 kop grošů míšeňských odškodného. V roce 1601 koupil Divice od Trčků Kryštof z Lobkovic. V lobkovickém majetku zůstaly až do roku 1656, kdy pro neúnosné zadlužení musel být zámek s dvorem i vesnicí prodán Janu Vilému Vogtovi z Hunoldsteina. Později získal Divice Jan z Corn, po jehož potomcích je zdědil Arnošt Gottfried Schütz z Leypoldsheimu. V té době patřily k divickému panství vsi Divice se zámkem a dvorem, Vinařice, Solopysky, Kozojedy, Třeboc, Horní Ročov, Konětopy a Markvarec, ale na divickém zámku už bydlilo pouze vrchnostenské úřednictvo. Po posledním potomku rodiny Schützů Arnoštu Jaroslavovi, hejtmantu Boleslavského kraje, zdědil roku 1720 panství Karel Pacht z Rájova, jehož potomci, bydlící na zámku v Cítilibech, je vlastnili až do r. 1797. Tehdy koupil panství Jakub Wiemmer, který je v roce 1802 prodal knížeti Josefovi ze Schwarzenberka. Schwarzenberkové vlastnili divický panství až do první pozemkové reformy v r. 1924.

Můžeme se jen dohadovat, od kdy se v regionu začalo rozšiřovat pěstování chmele. První zprávy o pěstování chmele v Čechách se datují už k období vlády Karla IV. Chmel se prý nejprve pěstoval na mnoha místech v Čechách, ale postupně se jeho pěstování soustředovalo na Rakovnicko, Lounsko, Úštěcko a Klatovsko. V období třicetileté války (1618 až 1648) bylo pěstování chmele v českých zemích vážně ohroženo, což se stalo příležitostí pro jiné země k rozšíření jeho pěstování. K novému rozmachu došlo za Josefa II. Podle zpráv však víme, že na počátku 19. století (1802) byl zámek i pivovar, postavený jižně od věže, v sutinách, a ty byly v r. 1810 spolu se zbytky tvrze severně od věže zbořeny. Na jejich místě vznikly nové hospodářské budovy. Z 19. století pochází originální sušárna chmele, umístěná v objektu.

Po 2. světové válce se vše změnilo – od roku 1950 sloužily objekty bývalého zámku JZD v Divicích. V roce 1956 byla věž opravena a nově zastřešena. Objekt sloužil k sušení chmele a ubytování česáčů, a postupně se rozpadal. V roce 1992 byla zchátralá památka vrácena v restituci Jiřímu Kočárkovi, jehož dědeček usedlost koupil od Schwarzenberků. Ten část objektu rekonstruoval, ale síly již nestačily. Takže se tvrzi Divice společně s okolními pozemky (tvrz je umístěna v parku Džbán s rybníkem a sadem) stala v roce 2008 tématem jedné z reportáží TV cyklu Památky na prodej. V současné době je tvrzi Divice v držení Studia DVA, které se zde rozhodlo vytvořit kulturní a společenské centrum oblasti.

Zpracováno dle knižních a internetových zdrojů. Podrobněji o historii: Sedláček, August. Hrad, zámek a tvrzi Království českého. Litoměřicko a Žatecko. Svazek XIV. Praha: Jiří Čížek, 1923, nově vydáno ViGo agency, 2000. Poche, Emanuel a kol.: Umělecké památky Čech 1 – A/J (Praha 1977). Kol.: Encyklopedie českých tvrzí I – A–J (Praha 1997) Anděl, Rudolf a kol.: Hrad, zámek a tvrzi v Čechách, na Moravě a ve Slezsku III – Severní Čechy (Praha 1984).

Text: Jana Soprová, Tomáš Přenosil
Grafické zpracování: Studio GAT
Kresby tvrze převzaty z knihy Hrad, zámek a tvrzi Království českého
Foto: Lenka Hatašová
Nákladem 2200 ks vydalo 31. 7. 2018 Studio DVA s.r.o.

TVRZ DIVICE V LÉTĚ 2018

RÁD BYCH, ABY TVRZ ŽILA...

Rozhovor s producentem divadla Studio DVA Michalem Hrubým

DIVADLO STUDIO DVA KAŽDOROČNĚ KE SVĚMU PROGRAMU PŘIDÁVÁ NĚCO NOVĚHO. TRADIČNĚ HRAJE O PRÁZDNINÁCH NA LETNÍ SCĚNĚ VYŠEHRADE. A LETOS PŘIBUDE DALŠÍ OPEN-AIR SCĚNA, TENTOKRÁT MIMOPRAŽSKÁ.

Na Vyšehradě hrajeme a hrát i nadále budeme, ale rozhodli jsme se letní nabídku rozšířit. A to o novou letní scénu na nádvoří romantické tvrze v Divicích. Je hned za cedulí Ústecký kraj, vlastně kousek od Prahy, jen 50 km směr Louny. Takže je dost blízko ze všech stran, pro Pražáky i pro lidi ze severozápadu. Divická tvrzi je součástí obce Vinařice. Nachází se v nádherné krajině s bohatou chmelovou historií. Tohle místo je součástí rozsáhlé oblasti Lounska, Žatecka a Rakovnicka, míst, kde se pěstuje chmel a kde je dlouhodobá tradice výroby piva. V samotné tvrzi kdysi byla sušárna chmele, a dokonce i pivovar. Dodnes tam nacházíme pozůstatky z dob působení JZD, které tam sídlilo před revolucí. Ale sušení chmele sahá daleko hlouběji do historie.

DIVICKOU TVRZ A OKOLNÍ POZEMKY ZÍSKALO PŘEDLONI STUDIO DVA. JAK JI CHCETE VYUŽÍVAT?

V létě na čtyři večery tvrzi zabydlí divadlo. Představení se budou odehrávat na hlavním nádvoří, vznikne tak letní scéna pod širým nebem s kapacitou kolem 600 míst. Ale do budoucna máme i další plány. Ke tvrzi totiž patří rybník a sad, a ten chci postupně revitalizovat. Nejlépe vrátit do původní podoby. Snažím se, aby tam, co kdysi rostly hrušně, jabloně a švestky, aby tam byly zase, protože všechno má v sadařství svůj smysl a význam. Nechal jsem si udělat návrh od zahradního architekta Petra Hononického a on nám vytvořil projekt obnovy zámecké zahrady, sadu a rybníka. A myslím, že tím určitě směr našeho snažení na mnoho let. Rádi bychom, aby se tam lidé, ať už místní, nebo ti, kteří přijdou kolem, tak aby se tam cítili dobře a našli si k rybníku a sadu nový vztah. Přeuji si, aby mohli v klidu posedět u rybníka na lavičce, utrhnout si jablko a relaxovat. Rád bych tomuto místu vrátil to, k čemu kdysi sloužilo... tedy sad plný zdravých krásných stromů, rybník plný ryb a kachen, a samozřejmě květiny všude kolem. Jednoduše takový romantický sen, který se jednou stane opět skutečností.

TAKŽE CHCETE LIDEM NABÍDNOUT NEJEN MÍSTO PRO DIVADELNÍ SETKÁVÁNÍ?

Ano. Tenhle kraj je, co se týče turistiky, trochu opomíjený. Což mi přijde škoda, protože mě jeho drsná krása okouzila.

Věřím, že některé úpravy stihneme už letos v létě. Upravujeme zejména okolí tvrze, aby si tu lidi mohli udělat třeba piknik, strávit chvíli u vody. V sadu se od jara každý den pracuje, ale rybník je ještě trochu zarostlý, je jako z filmu Šíleně smutná princezna. Takže teď narýchlo bych rád na rybník umístil aspoň loďku, aby se

návštěvníci mohli kochat i kvetoucími lekníny. Hned vedle u hráze je velká louka. Ve dnech představení by tam měla vzniknout improvizovaná kavárna na hrázi, kde by lidi mohli odpočívat během odpoledne. A v tomto příjemném prostředí na louce s motýly čekat na večerní představení.

VŠE JE Tedy TEPRVE V ZAČÁTKCÍCH. ALE DÁ SE PŘEDPOKLÁDAT, ŽE V DALŠÍCH LETECH NABÍDNĚTE NA TVRZI JEŠTĚ VÍC?

Současné setkávání na tvrzi a v jejím okolí je samozřejmě dáno zatím omezenými možnostmi. Ale do budoucna počítáme s tím, že by místo bylo k dispozici i v době, kdy se zrovna nebude hrát. Protože lidi tvrze v Divicích stále více zajímá, rádi jezdí po hradech a zámcích. A tak se mě už někteří ptali, jestli budou mít možnost nahlédnout dovnitř. Nikdy totiž nebyla přístupná veřejnosti. Letos tedy budou mít šanci prohlédnout si tvrzi ve dnech představení, a do budoucna bychom rádi stanovili nějaké pravidelné dny, kdy bude zpřístupněna, protože je tam k vidění leccos zajímavého.

V LETOŠNÍM ROCE, KTERÝ BERU JAKO NULTOU SEZÓNU – UVEDETE V SRPNU CELKEM ČTYŘI PŘEDSTAVENÍ. ALE POČÍTÁM, ŽE V DALŠÍCH LETECH TĚCH PŘEDSTAVENÍ I DALŠÍCH AKCÍ BUDE VÍCE...

My už jsme to trochu vyzkoušeli loni v létě, jedním představením ale také v zimě. Uspořádali jsme v prosinci vánoční open-air koncert na nádvoří tvrze a taky vánoční trh. Postavili jsme pódium, kde vystoupila Monika Absolonová v rámci svého turné Až do nebes. Mělo to nesmírně krásnou atmosféru: plápolající ohně, rozsvícený vánoční strom, punč, svařák, vánoční věnce, kovář... A po celou dobu koncertu magicky sněžilo. ▶

Jana Soprová

Bylo to nádherný! A tak i letos plánujeme na advent, konkrétně na 15. prosince, předvánoční akci. Chceme tady založit tradici rozsvěcení vánočního stromu a adventních koncertů. Zatím je to ještě daleko, ale už řešíme, co se tu v zimě bude dít, kdo vystoupí, kdo přijede.

JAK SE K CELÉMU DĚNÍ NA DIVICÍCH STAVÍ MÍSTNÍ OBYVATELÉ?

Ono to celé vlastně vzniklo tak, že se místní rádi potkávají. Takže jsme se jednou domluvili na takové setkávací akci, kdy se obyvatelé Divic a Vinařic sešli na tvrzi. Tato setkání se od té doby pravidelně opakují a zároveň jsou pak doplněna programem letního hraní či vánočního koncertu. Je to pro mne, a věřím, že i pro Divické, taková oslava. Zdejší lidi jsou pospolití, mají touhu se scházet, což je fajn.

VÍTE CO POVAŽUJI ZA UNIKÁTNÍ, DIVICE NEJSOU ZNÍČENY NOVOU VÝSTAVBOU A UDRŽUJÍ SI DODNES PŮVODNÍ RÁZ OBCE, KTERÝ NERUŠÍ ANI NOVÉ STŘECHY. DIVICE S TVRZÍ PŘIPOMÍNÁJÍ Z OKOLNÍCH VYHLÍDEK MALEBNÉ TOSKÁNSKÉ VESNIČKY. PRO MĚ MAJÍ DIVICE VE SPOJENÍ S OKOLNÍM RÁZEM KRAJINY NEDOCENĚNOU ARCHITEKTONICKOU HODNOTU, KTERÁ BY SI ZASLOUŽILA OCHRANU.

VZNIKNE TAKÉ NĚJAKÝ PROJEKT PŘÍMO PRO TOHLE MÍSTO?

Věřím, že ano. Ten nápad přišel letos jednoho jarního dne, když jsem vstoupil do tvrze a uvědomil jsem si souvislosti. Najdete tu pozůstatky sušárny chmelu, původní ubytovny česáčů a celá okolní krajina je plná chmelnic, a tak nás logicky napadlo, že bychom zde mohli uvést muzikál Starci na chmelu. Že by to v tomto prostředí působilo autenticky. A od nápadu není daleko k realizaci. Rozhodli jsme se, že Starce na chmelu uvedeme příští rok v rámci Metropolitního léta hereckých osobností. Plánujeme, že budeme hrát v menších sériích. Ale i tak to pro malou vesnici, která má cca 80 trvale zde žijících obyvatel, bude velký průlom a posun. Už nyní se o Divicích mluví v okolí více než kdykoliv předtím. Věřím, že to pro obec bude přínos. Moc se na to těším.

KROMĚ REVITALIZACE OKOLÍ A DIVADLA NA NÁDVOŘÍ OVŠEM CHYSTÁTE JEŠTĚ DALŠÍ AKCE...

Máme v plánu pravidelně připravovat výstavy a umělecké dílny Jany Krausové, která se věnuje kromě herectví také výtvarné činnosti. Poprvé zde vystavovala už loni v zimě a měla velký ohlas. Tvrz v Divicích je magické místo plné pozitivní energie, a bylo by skvělé, kdyby se aspoň část té energie podařilo sdílet s lidmi, kteří o to budou stát, ať už v rámci workshopů, seminářů či nějaké umělecké nebo meditativní činnosti. Rád bych, aby tvrz žila a podtrhla se nádherná atmosféra tohoto místa. Podmínky tu určitě jsou.

A na letošek máme ještě jeden plán, který je zatím v přípravách. Rádi bychom po některém představení uskutečnili projekci koncertu na monumentální zdi tvrze. Protože se to odehraje v nočních hodinách a musíme brát ohled na místní obyvatele, představuji si, že hosté budou mít sluchátka a budou se s nimi volně pohybovat po areálu. Je to vlastně takový koncept silent disco.

KDE JSTE ZÍSKAL PRO TAKOVOU AKCI INSPIRACI?

U nás to zatím není rozšířené, spíše v rámci nějakých soukromých večírků. Ale já jsem něco takového viděl v Řecku a nadchlo mě to. Do sluchátek vám jde úplně perfektní zvuk, a přitom se můžete pohybovat a sledovat projekce na zdech, takže si to dokonale užijete.

CO CHYSTÁ DIVADLO STUDIO DVA KROMĚ TOHO DIVICKÉHO BONUSU NA LETOŠNÍ LÉTO?

Já si myslím, že hlavním hitem letošního léta je komedie Brouk v hlavě s Filipem Blažkem v hlavní dvojroli na Letní scéně Vyšehrad. Hrajeme celé léto, a většina představení už je dnes vyprodána. V září budeme slavit pět let v divadle na Václavském náměstí a k tomuto výročí připravujeme hudebně taneční inscenaci Moje tango s Jitkou Schneiderovou a Romanem Zachem v režii Šimona Cabana a Dariny Abrahámové.

UDIVUJE MĚ, ŽE I PO ŠESTNÁCTI LETECH MÁTE STÁLE TOLIK PLÁNŮ A NÁPADŮ! A ŽE JE NA ROZDÍL OD NEJRŮZNĚJŠÍCH SNÍLKŮ DOKÁŽETE HNED REALIZOVAT.

Já jsem strašně netrpělivý, to je možná moje výhoda i nevýhoda. Jak kdysi dávno říkal Patrik Hartl, mám snížený práh vnímání rizika. To se už mnohokrát potvrdilo. Ale bez toho bychom nebyli tam, kde jsme. Mně vždycky až zpětně dochází, že veškeré věci, do kterých jsme se pustili, jsou hodně riskantní. Ale máme silnou zpětnou vazbu, která mě velmi těší. Podařilo se nám vybudovat opravdu silnou diváckou základnu, diváci naše divadlo mají rádi, chodí k nám pravidelně. Snažíme se stále tvořit nové věci. Mám jedno kritérium, musí mě to bavit. A vždy věřím, že to následně bude bavit i ostatní. Je to takový dialog s diváky beze slov.

NA POČÁTKU EXISTENCE STUDIA DVA JSTE BYL PŘÍTOMEN NA KAŽDÉM PŘEDSTAVENÍ. TO UŽ ASI DNES NEJDE?

Trošku mě trápí, že už nejsem schopen být na každém představení tak, jako to bylo na začátku. Ale při tom, když odehrajeme 40 představení do měsíce, to opravdu nejde. Takže si vždycky vytipuju nějaká představení a chodím se dívat jen namátkově. Teď jsem si udělal volné vikendy, a jezdím na tvrz.

TAKŽE ZASE PRÁCE...

Ale radostná.

Ptala se Jana Soprová

Z HISTORIE DIVADLA STUDIO DVA

2000 – založení Studia DVA.

21. 1. 2002 premiéra **Otevřeného manželství** (Dario Fo, Franca Rame) v Branickém divadle, Praha. Dnes má za sebou inscenace stovky repríz a stala se doslova kultovní záležitostí.

Od roku 2002 Studio DVA hrálo kromě Branického divadla např. v Divadle v Dlouhé, ve Švandově divadle, v Divadle Palace či Divadle Hybernia. Provozuje také bohatou zájezdovou činnost.

2004 začíná spolupráce s Ivanou Chýlkovou a Evou Holubovou (**Madame Melville**), začátek festivalu Léto hereckých osobností.

2005 počátky spolupráce se slovenskými umělci – **Ženy mezi nebem a zemí** (Anna Šišková) a spřátelenými slovenskými divadly Štúdio L+S, Divadlo Astorka atd.

2006 zahájení pravidelného prázdninového hraní pod širým nebem na Letní scéně Vyšehrad, v rámci Léta hereckých osobností, (do roku 2008 Metropolitní léto hereckých osobností).

2006 – **Klára a Bára**, první původní hra napsaná Patrikem Hartlem přímo pro konkrétní herečky, Ivanu Chýlkovou a Evu Holubovou.

2007 premiéra **Půldruhé hodiny zpoždění** Jeana Della a Géralda Sibleyrase, v česko-slovenském obsazení a koprodukcí se Štúdiem L+S, společně hrají Daniela Kolářová a Milan Lasica.

2008 Studio DVA vydává první CD slovenské herečky a zpěvačky Szidi Tobias, kterou zastupuje dodnes. Nejen její koncerty pod širým nebem se stávají pravidelnou součástí letního programu.

2008 premiéra divácky nejuspěšnější komedie Miro Gavrana **Vše o mužích** v hlavních rolích s Filipem Blažkem, Marošem Kramárem a Michalem Slaným. Dosud bylo odehráno přes 500 vyprodaných repríz.

2010 uvedení muzikálu **Hello, Dolly!** s Ivanou Chýlkovou v hlavní roli v režii Ondřeje Sokola.

21. 11. 2011 premiéra hudebně divadelního projektu **Vánoční koleda** v Divadle Hybernia. V hlavních rolích Karel Roden, Ivana Chýlková, David Koller, Szidi Tobias a Marina Vyskovkina. Představení se stalo nedílnou součástí adventní nabídky divadla.

2012 autorská adaptace Wildeova **Slavíka a růže** Jany Krausové a Adama Krause, s hudbou Karla Holase, uvedená v Nejvyšším purkrabství na Vyšehradě.

2013 původní one-woman show Patrika Hartla pro Evu Holubovou, **Hvězda**.

18. září 2013 byla zahájena pravidelná celoroční činnost v Paláci Fénix na Václavském náměstí v Praze. Vznikl zde sál pro více než 600 diváků pod značkou divadlo Studio DVA. Otevřeno bylo slavnostní premiérou hry Patrika Hartla **Hlava v písku** s Ivanou Chýlkovou a Janem Potměšilem v hlavních rolích.

2013 nové divadlo se stává pražskou scénou pro spolupracující brněnské Divadlo Bolka Polívky a bratislavské Štúdio L+S.

2013 druhý adventní projekt – autorský muzikál Šimona Cabana a Kryštofa Marka na motivy Andersenova Děvčátka se zápalkami – **Děvčátko – Vánoční příběh**.

2015 uvedení světového muzikálu **Evita** s Monikou Absolonovou v hlavní roli.

2015 původní one-man show Patrika Hartla pro Boba Klepla **Vysavač**.

2016 divadelní adaptace hudebního filmu **Šíleně smutná princezna** v režii Šimona Cabana s Berenikou Kohoutovou a Janem Cinou v hlavních rolích.

Od roku 2017 v bratislavské Staré tržnici Studio DVA otevírá několikrát do roka na týden scénu pro 600 lidí a uvádí zde své inscenace v rámci cyklu Herecké osobnosti.

2017 muzikál **Funny Girl** s Monikou Absolonovou v režii Ondřeje Sokola.

2017 poprvé se divadlo Studio DVA představuje na tvrzi Divice (okres Louny).

2017 Obnovená premiéra klasické ruské komedie **Les** s Ivou Janžurovou v hlavní roli (původně inscenace Národního divadla, Praha). Pravidelné hostování Elišky Balzerové a její one woman show **Můj báječný rozvod** na prknech divadla Studio DVA.

2018 divadelní adaptace světového bestselleru mistra hororu Stephena Kinga **Misery** se Zlatou Adamovskou a Petrem Štěpánkem.

3. srpen 2018 – otevření Letní scény Tvrz Divice.

říjen 2018 otevření Malé scény divadla Studio DVA v ulici Na Perštýně 6.

PROGRAM – LETNÍ SCÉNA TVRZ DIVICE

2. 8.	čt	Sex pro pokročilé (Michele Riml)	20:00
3. 8.	pá	Otevřeného manželství (Dario FO a Franca Rame)	20:00
4. 8.	so	Zdravý nemocný (Molière)	20:00
5. 8.	ne	Libánky na Jadranu (Patrik Hartl)	20:00

LÍBÁNKY NA JADRANU (Patrik Hartl)

Komedie o stanování v chorvatském kempu, lásce po padesátce i v pětadvaceti, dvojčatech, prázdninovém opalování, šnorchlování a koloběhu života nejen na Jadranu. Hrají: Eva Holubová, Bohumil Klepl, Marika Šoposká, Václav Jílek / Štěpán Benoni, režie: Patrik Hartl.

OTEVŘENÉ MANŽELSTVÍ (Dario FO a Franca Rame)

Zoufale jedovatá tragikomédie o odvrácené straně lásky. Komedie italského dramatika Daria FO a Franky RAME je věčným střetem mužského a ženského principu a groteskním bojištěm vztahu mezi dvěma lidmi, kteří se při komicky neohrabaném hledání lásky a souznění v partnerském životě ubíjí navzájem. Skvělá herecká příležitost pro dva vynikající herce. Hrají: Karel Roden, Jana Krausová a Petr Pěkníček, režie: Patrik Hartl.

Změna programu vyhrazena. V případě změny představení zůstávají vstupenky platnosti nebo se vyměňují na jiný termín.